

DAGSORDEN Samferdselsutvalget d. 28-01-2026

Mødedato Onsdag d. 28. januar 2026 kl. 11:30

Mødested Ankerkvartalet, Haakon VIIIs gate 9, 4005 Stavanger, Fylkesutvalgssalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
RS 1/2026 Styringsgruppemøte Bypakke Haugesund og fastlands-Karmøy, referat fra møte nr. 7-2025.....	4
RS 2/2026 Styringsgruppemøte Haugalandspakken, referat møte nr. 4-2025.....	5
RS 3/2026 MØTEREFERAT – Styringsgruppemøte Mobilitetspakken Nord-Jæren 2.12.25.....	6
RS 4/2026 Møtereferat - Kontaktmøte Kolumbus og Rogaland fylkeskommune 5.12.2025.....	7
RS 5/2026 Månedsrapport Kolumbus oktober 2025.....	8
RS 6/2026 Månedsrapport Kolumbus november 2025.....	9
RS 7/2026 Månedsrapport Kolumbus desember 2025.....	10
SP 1/2026 Spørsmål og svar Geir Morten Øvestad, Ap ang. organisering Kolumbus.....	11
SP 2/2026 Spørsmål Geir Morten Øvestad, Ap ang. oppfølging Hoveveien.....	13
PS 1/2026 Godkjenning av protokoll fra møte i samferdselsutvalget 12.11.2025.....	14
PS 2/2026 Fv. 44 Vassvik-Hellvik bru er klar for utlysning.....	15
PS 3/2026 Leveranseavtale 2026 - Kolumbus.....	21
PS 4/2026 Bruk av økte midler fra statsbudsjettet - kollektivtrafikk.....	26
PS 5/2026 Orienteringssak - Handlingsprogram for samferdsel 2027-2034.....	36

Rogaland
fylkeskommune

Møteinnkalling

Utvalg: Samferdselsutvalget

Møtested: Ankerkvartalet, Haakon VIIIs gate 9, 4005 Stavanger,
Fylkesutvalgssalen

Dato: 28.01.2026

Tidspunkt: 11:30

Eventuelt forfall må meldes snarest.

Vararepresentantene møter etter nærmere beskjed.

Orienteringer:

- Kolumbus - status ferge og hurtigbåt

Dersom det er aktuelt med habilitetsvurdering må man melde fra om dette tidlig, slik at det blir tid til å innhente en juridisk vurdering.

Lasse Anfinssen Fredheim

utvalgsleder

Vera-Britt Sommer

utvalgssekretær

Referatsak

Arkivreferanse: 2023/66417-85

Saksbehandler: Vera-Britt Sommer

Avdeling: Politisk sekretariat

Styringsgruppemøte Bypakke Haugesund og fastlands-Karmøy, referat fra møte nr. 7-2025

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
1/2026	28.01.2026	Samferdselsutvalget

Vedlegg:

- 1 251127_Bypakke Hgsd-Karmøy_S-gr 7-25_referat

Saken gjelder

Styringsgruppemøte Bypakke Haugesund og fastlands-Karmøy, referat fra møte nr. 7-2025, se vedlegg.

Referatsak

Arkivreferanse: 2023/66417-84

Saksbehandler: Vera-Britt Sommer

Avdeling: Politisk sekretariat

Styringsgruppemøte Haugalandspakken, referat møte nr. 4-2025

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
2/2026	28.01.2026	Samferdselsutvalget

Vedlegg:

1	Møtereferat S4-2025
---	---------------------

Saken gjelder

Styringsgruppemøte Haugalandspakken, referat møte nr. 4-2025, se vedlegg.

Referatsak

Arkivreferanse: 2023/66417-86

Saksbehandler: Vera-Britt Sommer

Avdeling: Politisk sekretariat

MØTEREFERAT – Styringsgruppemøte Mobilitetspakken Nord-Jæren 2.12.25

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
3/2026	28.01.2026	Samferdselsutvalget

Vedlegg:

- 1 02.12.2025 - Møtereferat - Styringsgruppemøte

Saken gjelder

MØTEREFERAT – Styringsgruppemøte Mobilitetspakken Nord-Jæren 2.12.25, se vedlegg.

Referatsak

Arkivreferanse: 2023/66417-87

Saksbehandler: Vera-Britt Sommer

Avdeling: Politisk sekretariat

Møtereferat - Kontaktmøte Kolumbus og Rogaland fylkeskommune 5.12.2025

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
4/2026	28.01.2026	Samferdselsutvalget

Vedlegg:

1 Kontaktmøte 2025-11-05

Saken gjelder

Møtereferat - Kontaktmøte Kolumbus og Rogaland fylkeskommune 5.12.2025, se vedlegg.

Referatsak

Arkivreferanse: 2023/66417-88

Saksbehandler: Vera-Britt Sommer

Avdeling: Politisk sekretariat

Månedsrappport Kolumbus oktober 2025

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
5/2026	28.01.2026	Samferdselsutvalget

Vedlegg:

1 251115_månedsrappport_Kolumbus_oktober

Saken gjelder

Månedsrappport Kolumbus oktober 2025, se vedlegg.

Referatsak

Arkivreferanse: 2023/66417-89

Saksbehandler: Vera-Britt Sommer

Avdeling: Politisk sekretariat

Månedsrappport Kolumbus november 2025

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
6/2026	28.01.2026	Samferdselsutvalget

Vedlegg:

1 251215_månedsrappport_Kolumbus_november

Saken gjelder

Månedsrappport Kolumbus november 2025, se vedlegg.

Referatsak

Arkivreferanse: 2023/66417-90

Saksbehandler: Vera-Britt Sommer

Avdeling: Politisk sekretariat

Månedsrappport Kolumbus desember 2025

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
7/2026	28.01.2026	Samferdselsutvalget

Vedlegg:

- 1 Månedsrappport_Kolumbus_desember 2025
- 2 Månedsrappport_statistikk_desember25

Saken gjelder

Månedsrappport Kolumbus desember 2025, se vedlegg.

Spørsmål

Arkivreferanse: 2023/68047-78

Saksbehandler: Vera-Britt Sommer

Avdeling: Politisk sekretariat

Spørsmål Geir Morten Øvestad, Ap ang. organisering Kolumbus

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
1/2026	28.01.2026	Samferdselsutvalget

Spørsmål fra folkevalgt

Det er kommet fram gjennom media at Kolumbus nylig har ansatt to nye direktører. På tross av en reduksjon i arbeidstokken er også personellkostnadene vedvarende høye.

Det er også kommet fram gjennom månedsrapportene at kostnadene i forbindelse med varslings sakene har vært omfattende.

Kan fylkesdirektøren gi en orientering om nåværende organisasjonsstruktur i Kolumbus og det totale antallet ansatte direktører og eventuell planlagt antall dersom dette er høyere.

Hvordan er nivået på ansatte, og antall direktører per ansatt i Kolumbus sammenlignet med tilsvarende organisasjoner andre steder i landet?

Svar

Kolumbus har i 2025 gjennomført en omorganisering og nedbemanning for å tilpasse organisasjonen til nye økonomiske rammebetingelser og endrede behov i driften. Organisasjonen er endret fra seks til fire avdelinger.

I den tidligere organisasjonsstrukturen var det totalt sju direktører, inkludert administrerende direktør. I dagens organisasjonsstruktur er det fem direktører, inkludert administrerende direktør. Det er ikke planlagt økning i antall direktørstillinger.

Omorganiseringen innebærer også en reduksjon i antall ansatte. Samlet sett er bemanningen redusert med om lag 14 årsverk. Effekten av dette vil over tid gi et lavere lønns- og personalkostnadsnivå, men dette vil ikke nødvendigvis være fullt synlig i regnskapet i en overgangsperiode. Personellkostnadene kan variere mellom perioder, blant annet som følge av midlertidig bruk av innleide ressurser og regnskapsmessige periodiseringer. Når ny organisasjon er fullt implementert, er målsettingen å redusere bruken av eksterne ressurser sammenliknet med tidligere år.

Når det gjelder forholdet mellom antall ansatte og antall direktører, vurderes nivået i Kolumbus å være på linje med tilsvarende kollektivtransportselskaper og fylkeskommunale mobilitetsselskaper i Norge. Organisasjonsmodellen er tilpasset selskapets ansvar for drift, kontraktsoppfølging, anskaffelser, teknologi, sikkerhet og samhandling med operatører og fylkeskommunen.

Samlet sett vurderes den nye organisasjonsstrukturen å være bedre tilpasset Kolumbus' nåværende oppgaver og rammebetingelser, og å gi tydeligere ansvarslinjer og bedre forutsetninger for effektiv drift og styring innenfor gjeldende økonomiske rammer.

Spørsmål

Arkivreferanse: 2023/68047-79

Saksbehandler: Vera-Britt Sommer

Avdeling: Politisk sekretariat

Spørsmål Geir Morten Øvestad, Ap ang. oppfølging Hoveveien

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
2/2026	28.01.2026	Samferdselsutvalget

Spørsmål fra folkevalgt

Det har tidligere blitt informert i utvalgt om at en ikke skulle motsette seg at Hoveveien i Sandnes skulle bli stengt for tungtrafikk i en periode.

Under forutsetning av at media har framstilt saken riktig, så har saken gått tilbake til fylkesadministrasjonen som har avslått tiltaket på grunn av den forespeilte kostnaden på 1.000.000. Samtidig har formannskapet i Sandnes vedtatt å være en del av et spleiselag for å få gjennomført tiltaket likevel.

Hva er status i saken, og vil fylkeskommunen være del av spleiselaget med Sandnes slik at tiltaket kan gjennomføres?

Svar

Spørsmålet vil bli besvart i møtet.

Saksframlegg

Dato: 13.01.2026

Arkivreferanse: 2023/66106-27

Saksbehandler: Vera-Britt Sommer

Avdeling: Politisk sekretariat

Godkjenning av protokoll fra møte i samferdselsutvalget 12.11.2025

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
1/2026	28.01.2026	Samferdselsutvalget

Vedlegg:

- 1 Møteprotokoll 12.11.2025

Fylkesdirektørens innstilling

Protokoll fra møte i samferdselsutvalget 12.11.2025 godkjennes.

Lasse Anfinssen Fredheim

leder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Dato: 11.01.2026

Arkivreferanse: 2023/52278-40

Saksbehandler: Olav Andreas Sagen

Avdeling: Transport og utvikling

Fv. 44 Vassvik-Hellvik bru er klar for utlysning

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
2/2026	28.01.2026	Samferdselsutvalget Fylkesutvalget Fylkestinget

Sammendrag

Prosjektet fv. 44 Vassvik-Hellvik bru omfatter utvidelse av eksisterende veg, bygging av ny bru over jernbanen og etablering av gang- og sykkelveg langs fv. 44 mellom Vassvik og Hellvik i Eigersund kommune.

I FU-sak 119/2025, 26.08.25, ble prosjektet justert som følge av at forventet kostnad lå vesentlig over styringsmålet etter kostnadsanslag våren 2025.

Konkurranses grunnlaget for byggekontrakt er endret i tråd med vedtaket i FU, og prosjektet er nå klart til å lyses ut.

Prosjektets fremdrift er blant annet styrt av avtalt stans i togtrafikken langs Sørlandsbanen i 2027 for å få bygget ny bru over jernbanen. Justeringene som er gjort i prosjektet medfører noen endringer med tanke på grunnnerv. Denne prosessen er ikke helt ferdigstilt, men det siktes mot at grunnnerv er tilstrekkelig avklart før kontrakten lyses ut tidlig i 2026. Antatt oppstart av prosjektet er høsten 2026, med en estimert byggetid på to år.

Prosjektstyring og kostnadsanslag har vært gjennom ekstern kvalitetssikring høsten 2025. Som opplyst i FU-sak 119/25, ligger anslag for P50 over styringsmålet på

308,8 millioner 2025-kroner. Når man trekker ut kostnader som skal dekkes av andre aktører i prosjektet, for eksempel Eigersund kommune, ligger fylkets andel av P50 innenfor styringsmålet.

Fylkesdirektøren vurderer at prosjektet *Fv. 44 Vassvik-Hellvik bru* er klart for utlysning.

Fylkesdirektørens innstilling

Utlysning av kontrakt for bygging av prosjektet *Fv. 44 Vassvik-Hellvik bru* godkjennes.

Gunn Claire Westad

Fylkesdirektør

Stine Haave Åsland

Samferdselsdirektør

Bakgrunn for saken

Fylkestinget skal godkjenne alle fylkesveiprosjekter med en verdi over 250 mill. kroner (eks. mva.) før kontrakten til prosjektet kan lyses ut.

Fylkesdirektøren ber om å få lyse ut *Fv. 44 Vassvik-Hellvik bru*. Prosjektet finansieres av ordinære fylkesvegmidler, og har et samlet styringsmål på 308,8 millioner 2025-kroner.

Problemstilling

Fylkestinget bes ta stilling til om fylkesdirektøren kan lyse ut konkurransegrunnlaget på anbud og deretter signere kontrakt for prosjektet *Fv. 44 Vassvik-Hellvik bru*.

Saksopplysninger

Prosjektet Fv. 44 Vassvik-Hellvik bru omfatter vegutvidelse av eksisterende fv. 44 med gul midtstripe, ny bro over jernbanen, samt bygging av ny gang- og sykkelveg. Tiltakene er langs en strekning på tre kilometer mellom Vassvik og Hellvik i Eigersund kommune. Reguleringsplan ble vedtatt i 2023. Siden da har det pågått prosjektering, utarbeidelse av konkurransegrunnlag og grunnnerverv. Kostnadsanslag for løsning i henhold til reguleringsplan ble gjennomført april 2025 og viste at kostnaden lå an til å kunne bli 418 millioner 2025-kroner, altså langt over styringsmålet.

Våren 2025 ble det jobbet frem alternative løsninger innenfor prosjektets styringsmål. Sak om dette ble behandlet i FU-sak 119/25 26. august 2025. Det ble gjort følgende vedtak: *Rogaland fylkeskommune gjennomfører prosjektet Fv. 44 Vassvik-Hellvik bru innenfor gjeldende økonomisk ramme vedtatt i økonomiplan 2025-2028 med redusert løsning som skissert i alternativ 2.*

Alternativ 2 medførte at prosjektet ble redusert med 650 meter i vest, samt at gang- og sykkelvegssystemet ble redusert med rundt 1 km. Prosjektet har justert anbudsdokumentene i henhold til vedtatte endringer og er nå i slutfasen med dette arbeidet.

Høsten 2025 har prosjektets styringsdokumenter og økonomi vært gjennom ekstern kvalitetssikring. Prosessen omfattet også en analyse av usikkerheter i prosjektet og tilbakemeldinger er innarbeidet i prosjektet.

Prosjektet har et styringsmål på 308,8 millioner 2025-kroner. Prognosene for prosjektet er innenfor de økonomiske rammene i gjeldene økonomiplan, når man tar hensyn til eksterne bidrag.

Figur 1: Utklipp fra visualisering. Ny bro over jernbanen ved Hellvik.

Fylkesdirektørens vurderinger

Fv. 44 Vassvik-Hellvik bru er et viktig samferdselsprosjekt for Rogaland fylkeskommune. Fylkesveg 44 er en hovedferdselsåre i fylket, og representerer en viktig forbindelse for både næringsliv og lokalbefolkning. Prosjektet vil bidra til økt trafiksikkerhet, bedre fremkommelighet og styrket regional utvikling. Dagens vegstandard og begrensninger ved eksisterende bru gjør prosjektet til et prioritert tiltak i Handlingsprogram for samferdsel i Rogaland.

Føringer

Prosjektet er utviklet i tråd med fylkestingets vedtatte samferdselsstrategi og de tydelige føringene om strammere økonomistyring. Fylkestinget har understreket behovet for en disiplinert tilnærming til prosjektgjennomføring, der "godt nok"-prinsipper skal ligge til grunn. Dette innebærer at prosjekter skal levere nødvendig funksjonalitet og kvalitet, men uten unødvendige og kostnadsdrivende løsninger. Prosjektet *Fv.44 Vassvik-Hellvik bru* gjenspeiler denne målsetningen gjennom de valg som er gjort i prosjekteringen.

Fylkesdirektøren viser til kostnadsreduksjoner i prosjektet som ble presentert i FU-sak 119/25. Disse reduksjonene er gjennomført på en måte som ivaretar prosjektets grunnleggende målsetninger om trafikksikkerhet og fremkommelighet. Hovedgrepene i prosjektet ligger fast, og de reduserte løsningene vurderes fortsatt å svare til intensjonene bak tiltaket.

Ekstern kvalitetssikring

Prosjektet har gjennomgått ekstern kvalitetssikring i tråd med gjeldende praksis. Kvalitetssikringen har gitt nyttige innspill til prosjektets usikkerhetsavsetninger og risikoreduserende tiltak. Det er verdt å merke seg at kvalitetssikrer har vurdert prosjektets kostnadsestimater som realistiske, gitt at de risikoreduserende tiltakene følges opp.

Grunnerverv som forutsetning

Det gjenstår noen avklaringer innen grunnerverv som ikke er løst på skrivetidspunktet av saken. Fylkesdirektøren arbeider med avklaringene, og utlysningen kan først skje når dette er på plass.

Trafikkavvikling og gjennomføring

Trafikkavvikling i anleggsperioden vil alltid bli påvirket, men er planlagt for å minimere ulempene for trafikantene. Det legges opp til en byggestart høsten 2026, med en forventet byggetid på om lag to år. Tidsavhengigheten mot Bane NOR og fastsatte brudd i togtrafikken for å kunne bygge ny bro over jernbanen gjør at prosjektet er avhengig av å holde god fremdrift. I anleggsperioden vil det være nødvendig med

midlertidige trafikkreguleringer. I korte perioder må vegen stenges i forbindelse med sprengning. Detaljert plan for gjennomføring vil bli utarbeidet i samarbeid med entreprenør etter kontraktsinngåelse. Informasjon til publikum og berørte parter vil bli prioritert gjennom hele anleggsperioden.

Konklusjon

Fylkesdirektøren vurderer at prosjektet *Fv. 44 Vassvik-Hellvik bru* er klart for utlysning.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Dato: 18.01.2026

Arkivreferanse: 2026/135-1

Saksbehandler: Hanne M Eriksen Langø

Avdeling: Kollektiv og mobilitet

Leveranseavtale 2026 - Kolumbus

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
13/2026	23.01.2026	Ungdommens fylkesråd
15/2026	26.01.2026	Fylkesrådet for personer med funksjonsnedsettelse
8/2026	27.01.2026	Eldrerådet
3/2026	28.01.2026	Samferdselsutvalget
		Fylkesutvalget
		Fylkestinget

Vedlegg:

1 Forslag til Leveranseavtale 2026

Sammendrag

For å sikre at kollektivtrafikken i Rogaland blir drevet og utviklet i tråd med fylkestingets mål er det inngått en rammeavtale mellom Rogaland fylkeskommune og Kolumbus. Rammeavtalen ble sist vedtatt av fylkestinget i FT-sak 7/2025, det foreligger ingen endringer i denne og den legges derfor ikke frem for ny politisk behandling.

I tillegg til rammeavtalen inngås det en årlig leveranseavtale som skal gi den konkrete bestillingen av tjenester Kolumbus skal yte i henhold til vedtatt rammetilskudd.

Fylkesdirektøren har i dialog med Kolumbus utarbeidet forslag til Leveranseavtale 2026 i henhold til vedtak i FT-sak 125/25 Budsjett 2026 – Kolumbus og FT-sak 115/25 - Økonomiplan 2026-2029 - Årsbudsjett 2026 samt andre relevante vedtak i fylkestinget. I tillegg foreslår fylkesdirektøren å endre noe på rapporteringsrutinene.

Fylkesdirektørens innstilling

1. Leveranseavtale for 2026 mellom Rogaland fylkeskommune og Kolumbus godkjennes
2. Fylkesdirektøren gis, før signering, fullmakt til å oppdatere leveranseavtalen i tråd med FT-vedtak i parallelle saker *Bruk av økte midler fra statsbudsjettet – kollektivtransport* og *Revidert budsjett*

Gunn Claire Westad

fylkesdirektør

Stine Haave Åsland

samferdselsdirektør

Bakgrunn for saken

For å sikre at kollektivtrafikken blir drevet og utviklet i tråd med fylkestingets mål for kollektivtrafikken i Rogaland inngås det en rammeavtale mellom Rogaland fylkeskommune og Kolumbus. Rammeavtalen definerer vilkår og retningslinjer for kjøp av tjenester samt partenes roller og forpliktelser. Rammeavtalen ble sist vedtatt av fylkestinget i FT-sak 7/2025, det foreligger ingen endringer i denne og den legges derfor ikke frem for ny politisk behandling.

I tillegg til rammeavtalen inngås det en årlig leveranseavtale som skal gi den konkrete bestillingen av de tjenester Kolumbus skal yte i 2026. I tillegg skal oppgavene som beskrives i leveranseavtalen sette fylkesdirektøren i stand til å vurdere tiltak og resultater for derigjennom opplyse fylkestinget i saker som vedrører Kolumbus virksomhet, og utviklingen av fylkets kollektivtrafikk.

Fylkesdirektøren har i dialog med Kolumbus utarbeidet et forslag til Leveranseavtale for 2026 i henhold til vedtak i FT-sak 125/25 Budsjett 2026 – Kolumbus og FT-sak 115/25 - Økonomiplan 2026-2029 - Årsbudsjett 2026 samt andre relevante vedtak i fylkestinget.

Forslag til leveranseavtale for 2026 følger som vedlegg i saken.

Problemstilling

Saken omhandler godkjenning av Leveranseavtale for 2026 mellom Rogaland fylkeskommune og Kolumbus.

Saksopplysninger

Kolumbus mottar i 2026 en tilskuddsramme på totalt kr 1.536.576.000,- 2026-kroner for de tjenester som er beskrevet i leveranseavtalen, Tildelingen er i henhold til vedtak i FT-sak 125/25 Budsjett 2026 – Kolumbus og FT-sak 115/25 - Økonomiplan 2026-2029 - Årsbudsjett 2026.

I tilskuddsrammen inngår kr. 25.700.000,- tildelt i FT-sak 124/25 – Økte midler i revidert nasjonalbudsjett, kr. 5.766.000,- som kompensasjon for krav om nullutslipp ferjer, samt kr. 6.822.000,- som kompensasjon for økt Co2 avgift.

Kolumbus mottar i 2026 et kapitalinnskudd på inntil 234,1 mill. kroner til følgende tiltak;

Tiltak (2025-kroner)	
Nytt sanntidsutstyr ifm. nytt bussanbud	17 000 000

Bussoppgradering	33 000 000
Ladeinfrastruktur	209 120 000
Share-North Sq (mobilitetssatsing belønningsmidler)	950 000
Forskyvning Portefølje (Usikkerhet)	-26 007 000
SUM	234 063 000

I tillegg stilles det i 2026 et beløp på totalt kr. 366,6 mill. til disposisjon for Kolumbus fra Bymiljøpakken. Midlene er fordelt med kr. 219,9 mill. i belønningsmidler, kr. 86,2 mill. til økt ruteproduksjon for å øke kollektivtrafikkens konkurranseevne og kr. 60,5 mill. til takstreduserende tiltak. Midlene skal brukes i tråd med fylkestingets vedtak og føringer i inngått byvekstavtale.

Leveranseavtalen gir en oversikt over hvilke aktiviteter Kolumbus skal gjennomføre i 2026, dette er bl.a.:

- prioritere drift av kjernevirksomheten, buss- og båtruter
- utarbeide strategi for ny konkurranse om drift av hurtigbåter og ferjer i Ryfylkebassenget
- sørge for skyss av elever som har rett til fri skoleskyss samt ha fokus på å effektivisere alle former for skoleskyss
- utarbeide et faglig grunnlag for en helhetlig taktsak
- vurdere muligheter, kostnader og praktiske konsekvenser av en søknad om midler fra den varslede statlig ordning med redusert pris på månedskort.
- god og opplysende måneds- og årsrapportering

For ytterligere detaljert informasjon og beskrivelse av de aktiviteter Kolumbus skal gjennomføre i 2026 vises det til vedlagte forslag til Leveranseavtale for 2026.

Fylkesdirektørens vurderinger

2025 har vært et vanskelig år for Kolumbus, noe som har vist viktigheten av å ha gode rapporteringsrutiner. Fylkesdirektøren foreslår i leveranseavtalen for 2026 å endre noe på rapporteringsrutinene. Halvårsrapporten utgår og erstattes av fire månedsrapporter (februar, april, august og oktober) som legges frem for politisk behandling. Denne endringen vil gi de politiske utvalgene hyppigere og mer oppdatert rapportering gjennom hele året. Årsrapporten skal som før leveres i februar, og legges frem for politisk behandling i fylkestinget i april.

Fylkesdirektøren har i avtalen lagt inn leveranser i henhold til politiske vedtak, og i dialog med Kolumbus foreslått frister for leveransene i 2026.

Fylkesdirektøren legger til grunn at alle utredninger Kolumbus skal gjennomføre i 2026 inneholder grundige konsekvensutredninger med behovs-, kostnads- og nyttevurderinger. Dette vil gi fylkestinget gode muligheter for å styre den strategiske

utviklingen av fylkets kollektivtilbud, samt være en kompetent bestiller og samarbeidspartner.

Fylkestingets vedtak i FT-sak 43/14 – om organisering av Kolumbus – sier bl.a. at «Dagens roller hvor rådmannen v/samferdselsavdelingen innehar bestillerrolle med et tilhørende samfunnsmessig ansvar og Rogaland Kollektivtransport (RKT) innehar utøverrollen med et tilhørende bedriftsmessig og operativt ansvar skal videreføres og styrkes». Dette vedtaket gir føringer for hvilke roller og ansvar Kolumbus og fylkeskommunen skal ha og fylkesdirektøren mener avtaleverket er utarbeidet i henhold til vedtaket.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Dato: 18.01.2026

Arkivreferanse: 2025/89270-1

Saksbehandler: Tore Jensen

Avdeling: Kollektiv og mobilitet

Bruk av økte midler fra statsbudsjettet - kollektivtrafikk

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
16/2026	26.01.2026	Fylkesrådet for personer med funksjonsnedsettelse
7/2026	27.01.2026	Eldrerådet
4/2026	28.01.2026	Samferdselsutvalget Fylkesutvalget Fylkestinget

Vedlegg:

- 1 Vedlegg 1) Status i bruk av statlige midler i byvekstavtalen til driftstiltak for kollektivtrafikken (003)

Sammendrag

Rammetilskuddet til fylkeskommunene ble i statsbudsjettet økt med 1 mrd. kroner ved en styrking av de frie inntektene, begrunnet med kollektivtransport. Midlene er, noe forenklet, fordelt med et likt beløp per innbygger. Rogalands andel av denne økningen er 83,6 mill.kr. for 2026.

Med bakgrunn i den ekstra tildelingen og FT-vedtaket i desember er det utarbeidet forslag til økt rutetilbud. Fylkesdirektøren har gjort en helhetlig vurdering, hvor prioriteringer som ble gjort i arbeidet med økonomiplan 2026-2029 er tatt hensyn til.

Ved i hovedsak å fjerne rutekuttene, og legge inn noe tilbudsøkning bl.a. til nye SUS, vil disse midlene bidra til en vesentlig bedre rutebetjening i mange deler av fylket, samtidig står fylkeskommunen som helhet også i en krevende økonomisk situasjon. Med denne bakgrunnen er det utarbeidet et forslag som innebærer økning av rutetilbudet og styrking av egenkapitalen i Kolumbus AS.

Endelig vedtak om nivå på økt rutetilbud gjøres i fylkestings-saken om revidert budsjett som legges frem parallelt med denne saken og vedtas endelig i fylkestinget 17. februar. I denne saken er det tatt utgangspunkt i at 62,5 millioner kroner fra de økte frie midlene fra statsbudsjett 2026 bevilges til samferdsel og kollektivtilbudet.

Fylkesdirektørens innstilling

1. Ved å benytte en betydelig del av økningen i frie inntekter, samt deler av gjenværende belønningsmidler økes ruteproduksjonen med mål om å redusere rutekutt og legge inn noe tilbudsøkning. Innretningen på satsingen følger forslagene i denne saken, inkludert styrking av egenkapital og effektiviseringstiltak. Eksakt nivå på satsingen fastsettes i fylkestings-saken om revidert budsjett.
2. Rammøkninger i 2026 gir flerårige økonomiske konsekvenser. Fylkesdirektøren bes derfor vurdere økt bruk av belønningsmidler i forbindelse med innmelding til statsbudsjett 2027 og i utarbeidelse av økonomiplan 2027-30.

Gunn Claire Westad

fylkesdirektør

Stine Haave Åsland

samferdselsdirektør

Bakgrunn for saken

Det har i 2025 vært en rekke politiske saker som har behandlet rutetilbudet i fylket og den krevende økonomiske situasjonen som har oppstått, ikke minst med bakgrunn i det høye kostnadsnivået i de nye bussanbudene som har oppstart i juli 2026.

Kolumbus fikk i februar 2025 fullmakt til å inngå kontrakt på en grunnproduksjon i de nye anbudene, denne lå betydelig under dagens rutetilbud. I juni vedtok fylkestinget at rutetilbudet i de nye anbudene kunne oppskaleres noe, men fortsatt mye under dagens nivå.

I budsjettsaken i desember reduserte fylkestinget rutekuttene ytterligere, etter en nærmere spesifisert liste. I påvente av endelig statsbudsjett vedtok fylkestinget å be om en ny politisk sak i februar 2026 for å behandle eventuelle økte midler med bakgrunn i kollektivtrafikkens økonomiske utfordringer. Det er denne saken som nå legges frem.

Rammetilskuddet til fylkeskommunene ble i statsbudsjettet økt med 1 mrd. kroner ved en styrking av de frie inntektene, begrunnet med kollektivtransport. Midlene er, noe forenklet, fordelt med et likt beløp per innbygger. Rogalands andel av denne økningen er 83,6 mill.kr. for 2026.

I vedtaket i sak FT 115/25 Økonomiplan 2026-2029 – årsbudsjett 2026 heter det bl.a.;

«Fylkestinget har i en tid med voldsomme kostnadsøkninger prioritert ned en rekke andre tiltak og gode formål, for å kunne avverge en del av de dramatiske kuttene som ligger inne i fylkesdirektørens forslag til budsjett for kollektiv i Rogaland. Det gir en kollektivpakke på ytterligere 21,5 millioner med opptrapping til 23 millioner totalt - der vi kan redde kollektivruter for rett i underkant av 20 millioner kroner og holde hjem-jobb-hjem billetten på et betydelig lavere taksnivå. Fylkestinget understreker at det fremdeles foreligger et betydelig kutt i budsjettet innen kollektiv - og kun en statlig redningspakke for kollektiv vil kunne endre dette.»

«I tillegg til 25,7 millionene til økt satsning på kollektiv i fylkesdirektørens innstilling, legges det inn ytterligere 21,5 mill. i 2026 og 23 mill. i 27-29. Detaljene i kollektivpakken er beskrevet i et eget verbalpunkt.»

Verbalpunkt:

«Bruk av økte midler fra statsbudsjett

Kollektivkrisen er ikke fulgt opp av regjeringen og stortingsflertallet til nå. Det mangler fortsatt betydelige midler for å unngå kutt i kollektivtilbudet i Rogaland.

Ettersom statsbudsjettforhandlingene for 2026 ikke er avklart, utsettes planlagte rutekutt til 1. mars. Det legges fram en sak om disponering av eventuelle midler og justering av rutetilbudet. Saken behandles i samferdselsutvalget 28. januar, og fylkesutvalget gis fullmakt til å vedta endelig rutepakke 10. februar.»

Problemstilling

Med bakgrunn i økte frie inntekter til fylkeskommunene i det endelige statsbudsjettet for 2026, begrunnet med kollektivtransport, og fylkestings-vedtaket i desember er det utarbeidet forslag til reduksjon i rutekutt, og noe tilbudsøkninger.

Saken omhandler hvor mye rutetilbudet kan økes med som en følge av denne økningen i frie midler. I tillegg vurderes styrking av egenkapitalen i Kolumbus og effektivisering av rutetilbudet.

Eksakt nivå på satsingen fastsettes i fylkestings-saken om revidert budsjett.

Ytterligere forhold i statsbudsjettet som berører samferdsel, som midler til rasikring og gratis ferger, omtales ikke nærmere i denne saken, men omtales i budsjett-saken. Imidlertid omhandler denne saken både bruk av økte frie midler i statsbudsjettet og belønningsmidler. Dette sistnevnte gjelder kun Nord-Jæren.

Saksopplysninger

Oppsummert – tidligere fylkestings-vedtak:

Februar 2025 (sak 14/25): FT gir Kolumbus fullmakt til å bestille «grunnproduksjonen» i de nye bussanbudene for Nord-Jæren, Jæren og Dalane. Denne ruteproduksjonen lå betydelig under eksisterende rutetilbud.

Juni 2025 (sak 57/25): FT vedtar å gi Kolumbus fullmakt til å tilleggsbestille rutetilbud i tråd med Kolumbus «alt.3» i de nye bussanbudene. Dette rutetilbudet ligger fortsatt under eksisterende rutetilbud.

Desember 2025 (sak 115/25): FT vedtar at Kolumbus bes ytterligere tilleggsbestille/ikke kutte i rutetilbudet etter en nærmere spesifisert liste. Omfatter rutetilbud i hele fylket. Finansieres ved hjelp av ekstra midler i revidert statsbudsjett (som videreføres i 2026) og flertallspartiernes budsjettforslag. Samtidig vedtas iverksettelsen av rutekutt utsatt. Dette rutetilbudet ligger fortsatt noe under eksisterende rutetilbud.

Februar 2026: FU behandler ytterligere tilleggsbestilling/reduerte rutekutt med bakgrunn i ekstra frie midler bevilget i statsbudsjettet for 2026.

Ut over dette har Kolumbus endret rutetilbudet enkelte steder i løpet av året, innenfor sitt handlingsrom jfr. leveranseavtalen og vedtak i FT-sak 57/2025.

Den ekstra tildeling av frie midler i statsbudsjettet for 2026 til Rogaland fylkeskommune, begrunnet med kollektivtransport, er på 83,6 mill.kr.

Utdrag fra Rundskriv H-5/25 Statsbudsjettet for 2026 - Det økonomiske opplegget for kommuner og fylkeskommuner:

«1.3.2 Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 60 Innbyggertilskudd

Vekst i frie inntekter

Rammetilskuddet til fylkeskommunene økes med 1,15 mrd. kroner. Av dette er 1 mrd. kroner en styrking av de frie inntektene, begrunnet med kollektivtransport. Midlene er fordelt med et likt beløp per innbygger.»

Kollektivtilbudet i de fire kommunene på Nord-Jæren delfinansieres av statlige midler fra byvekstavtalen 2019-2029. Som nærmere omtalt i vedlegg til denne saken, er det i økonomiplanen ikke lagt opp til at alle disse statlige midlene brukes opp innen utgangen av byvekstavtalens utløp i 2029. Hovedårsaken dette er at det vil være behov for å dempe nedtrappingen i kollektivtilbudet fra 2030 av, dersom det ikke kommer på plass en ny byvekstavtale som erstatter dagens. En reforhandling av byvekstavtalen kan nå være på trappene, og vil gi rom for å øke bruken av statlige midler til driftstiltak for kollektivtrafikken på Nord-Jæren, sammenlignet med beløpene som ligger inne i vedtatt økonomiplan 2026-2029. For 2026 er det mulig å finansiere en økning ved å bruke av avsatte fondsmidler. Disse statlige midlene kan kun brukes på Nord-Jæren.

Kolumbus har gjennomført dialogmøter med kommuner som er berørt av rutekutt-forslagene. Tilbakemeldingene fra disse møtene viser i all hovedsak et ønske om å skjerme eksisterende rutetilbud, særlig i kommuner med begrenset kollektivdekning.

Flere kommuner peker på at kutt i kveld- og helgetilbud rammer innbyggere som er avhengige av kollektivtransport for arbeid, fritid og sosiale aktiviteter, og at konsekvensen av dette blir økt bilbruk og ulikhet. Kolumbus vurderer at dialogmøtene har gitt verdifull innsikt i lokale behov og konsekvenser av ulike prioriteringer.

Kolumbus foreslår at følgende overordnede prinsipper følges:

- Reverseringer og tilskudd som berører mange passasjerer prioriteres foran tiltak med begrenset bruk, forutsatt at et minimumstilbud ivaretas.
- Tilbud til viktige reisemål som arbeidsplasser, bykjerner og helseinstitusjoner, herunder SUS Ullandhaug, vurderes som særlig viktige.
- Tiltak som bidrar til å opprettholde tilbud utenom rush, samt i helger og på søndager, vurderes særskilt.
- Kommuner og områder med allerede lav kollektivdekning tillegges vekt.
- Kostnadseffektivitet skal inngå i vurderingene.
- Siden produksjonskostnader per passasjer generelt er betydelig lavere i sentrale områder versus og mindre sentrale områder, vil kostnadseffektivitet særlig bli brukt i vurdering mellom ruter innad i samme geografiske område (i mindre grad mellom regioner).

En konkretisering av disse prinsippene gir følgende forslag til økning i rutetilbudet:

- Tilnærmet fjerne alle rutekutt som gjenstår etter budsjettvedtaket i fylkestinget i desember 2025, med unntak av enkelte ruter og avganger som har særlig dårlig belegg.
- Bedre rutetilbudet i området Ullandhaug/nye SUS og videreføre dagens rutebetjening av Hinna-Godeset (ikke slå sammen rutene 11 og X31 slik det ligger i anbudet fra sommeren 2026).
- Forlenge bybussrute 201 i Haugesund fra Raglamyr til Norheim Terminal.
- Forbedring av øvrig rutetilbud hvor økte passasjertall vurderes som særlig god.

Endringene i ruteopplegg forutsettes videreført i hele økonomiplanperioden og vil dermed få flerårige økonomiske konsekvenser som må hensyntas i utarbeidelsen av kommende økonomiplanprosesser.

Kolumbus har de siste årene måttet tære av selskapets egenkapital, hvilket har gjort selskapet mindre robust for å håndtere eventuelle fremtidige endringer og/eller underskudd. I 2025 viste det nye bussanbudet på Nord-Jæren og Jæren seg å være langt mer kostbart enn antatt, hvilket danner mye av bakteppet for de utfordringene kollektivtrafikken i regionen står i. De kommende årene skal flere nye anbud lyses ut, både på hurtigbåt og buss, i andre deler av fylket. For å gjøre selskapet mer robust til å håndtere eventuelle fremtidige underskudd/kostnadsøkninger som følge av blant annet disse fremtidige anbudene, er det aktuelt å benytte deler av midlene fra statsbudsjettet 2026 som kapitalinnskudd for å bedre Kolumbus' egenkapitalsituasjon.

Fylkesdirektørens vurderinger

Kolumbus er inne i en krevende og omfattende omstilling. Kostnadsveksten innenfor kollektivtrafikk er et landsomfattende fenomen, og i Rogaland har det særlig aktualisert seg gjennom store nye bussanbud fra 2026 og merkostnader forbundet med elektrifisering av båtruter. Denne utviklingen vil eskalere ytterligere de kommende år med nye båt- og bussanbud i resten av fylket.

Utfordringen ved betydelig økte kostnader i de nye bussanbudene så særlig dramatisk ut ved starten av 2025 da det ble klart at kostnadsnivået i de nye anbudene lå betydelig over nivået i de eksisterende kontraktene. Ved politisk behandling i juni og til slutt i budsjettsaken i desember tilførte fylkestinget Kolumbus økte midler for å redusere rutekuttene, som i utgangspunktet var svært

dramatiske. Revidert nasjonalbudsjett i juni økte de frie midlene til fylkeskommunen noe, før det endelige statsbudsjettet for 2026 ga ytterligere økning i frie inntekter med bakgrunn i den alvorlige økonomiske situasjonen som kollektivtrafikken i hele landet befinner seg i.

Fylkesdirektøren vil også påpeke at alle fylker nå ser store kostnadsøkninger i nye bussanbud. Den generelle prisstigningen i samfunnet, prisene på bussmateriell spesielt og lovkrav om nullutslipp for rutebusser er sentrale kostnadsdrivere.

Fylkesdirektøren mener at det er viktig å påpeke at disse kostnadsøkningene innebærer at fylkeskommunens kollektivtransport gjennom inntektssystemet, er underfinansiert. Deflatorjusteringen i statsbudsjettet er utilstrekkelig. For Rogaland fylkeskommune er det en særskilt utfordring at den nye delkostnadsnøkkelen for kollektivtransport (buss, bane og hurtigbåt) har en svært ufordelaktig innretning.

Det overordnede målet med å bruke en økt ramme til kollektivtilbudet vil være å sikre et kollektivtilbud som i størst mulig grad oppleves forutsigbart og robust, og på den måten reduserer risikoen for passasjertapet som i utgangspunktet var å forvente med bakgrunn i rutekutt. Erfaringer tilsier at det tar lang tid å innhente markedsandeler for kollektivtransporten etter kraftige reduksjoner i rutetilbudet. En slik utvikling strider også med overordnede målsettinger, som nullvekst i biltrafikken i byområdene og å kunne gi et tjenelig rutetilbud i øvrige deler av fylket.

Rogalands andel av økte frie midler i statsbudsjettet for 2026 er 83,6 millioner kroner. Dette er frie midler for fylkeskommunen, som kan disponeres fritt, men økningen er begrunnet i økte utgiftsbehov innen kollektivtransporten. Fylkesdirektøren er av den oppfatning at en betydelig del av midlene bør benyttes til kollektivtrafikk, og foreslår derfor å disponere 62,5 millioner kroner av økningen til samferdsel og styrking av kollektivtilbudet. Fylkesdirektøren har gjort en helhetlig vurdering, hvor prioriteringer som ble gjort i arbeidet med økonomiplan 2026-2029 er tatt hensyn til.

Som redegjort for i denne saken, og utdypet i vedlegg, finnes det i tillegg til de økte statsbudsjettsmidlene et mulighetsrom for å disponere mer øremerkede statlige midler fra byvekstavtalen til driftstiltak for kollektivtrafikken enn det som er vedtatt i gjeldende økonomiplan. Dette er midler som er udisponert for å ta høyde for en eventuell situasjon hvor regionen står uten en ny byvekstavtale etter 2029, men fylkesdirektøren vurderer det nå som realistisk at en reforhandling av byvekstavtalen vil kunne skje i løpet av relativt kort tid og i god tid før dagens avtale utløper. Med dette som begrunnelse, vurderer fylkesdirektøren det som forsvarlig å øke bruken av belønningsmidler fra byvekstavtalen med 30 millioner kroner i 2026. Dette nivået utgjør etter fylkesdirektørens vurdering en fornuftig balanse mellom å bevilge mer midler til Kolumbus i en utfordrende situasjon, samtidig som noe midler fortsatt beholdes udisponert for å håndtere mulige fremtidssituasjoner uten en byvekstavtale.

Midler fra byvekstavtalen/belønningsmidler kan kun finansiere tiltak på Nord-Jæren. Belønningsmidlene skal i henhold til byvekstavtalen ikke brukes til å

finansiere det som ellers ville vært et fylkeskommunalt finansiert kollektivtilbud, men komme på toppen. I den situasjonen kollektivsektoren står i, med kostnader som gjør det nødvendig å redusere rutetilbudet sammenlignet med tidligere, vil det å bruke belønningsmidler til å opprettholde et kollektivtilbud være nettopp en slik toppfinansiering.

Samlet foreslår fylkesdirektøren å øke rammen til Kolumbus i 2026 med 92,5 millioner kroner, hvorav 62,5 millioner kroner finansieres med økte frie midler fra statsbudsjettet og 30 millioner kroner finansieres av statlige belønningsmidler fra byvekstavtalen. Midlene har en tredelt bruk:

- De foreslåtte rutetiltakene på Nord-Jæren delfinansieres med 30 millioner kroner i belønningsmidler
- Rutetiltak i hele fylket finansieres med 32,5 millioner kroner fra ekstrasfinansieringen fra statsbudsjettet
- 30 millioner kroner av den tildelte ekstrasfinansieringen fra statsbudsjettet benyttes til å styrke Kolumbus' egenkapitalssituasjon. Dette gjelder 2026-budsjettet og ikke videre i økonomiplanperioden. Fra 2027 disponeres midlene til å dekke den underliggende kostnadsveksten i kollektivtransporten.

Samlet styrkes rutetilbudet i Rogaland med 62,5 millioner kroner med dette forslaget. Dette vil muliggjøre å tilnærmet unngå rutekutt, samtidig som det vil være rom for å gi et løft i rutetilbudet til nye SUS og en av bybussrutene i Haugesund. Det har kommet en rekke innspill og ønsker fra brukere av kollektivtilbudet til nye SUS som det vil være en styrke å kunne imøtekomme. Haugesund og fastlands-Karmøy, som nå har en bypakke, har ikke tilgang til belønningsmidler til drift av kollektivtilbudet og det har derfor ikke vært mulig å gi et løft på samme måte som på Nord-Jæren. En forlengelse av rute 201 fra Raglamyr til Norheim Terminal vil gi et etterlengtet rutenettverk som ikke bare gir et godt rutetilbud mellom sentrum og hhv. Raglamyr og Norheim, men også mellom de to store handelsområdene. Det vil også styrke Norheim Terminals knutepunktfunksjon for reiser til/fra Karmøy.

Oppsummert innebærer forslaget følgende tiltak:

- Rutetilbudet kan tilbakeføres til tilnærmet dagens nivå, pr desember 2025.
- I tillegg kan rutetilbudet økes på følgende steder:
 - Planlagt sammenslåing av rutene 11 og X31 (Godeset-Gausel-Hinna-Åsen-sentrum) iverksettes ikke, men beholdes som i dag (med unntak av at alle turer på rute 11 kjøres til/fra Jåttåvågen istedenfor at annenhver tur kjøres til/fra Hinna Gravlund.) Forslaget har bakgrunn i at det ikke er mulig å få etablert en overgangsløsning for en sammenslått rute 11/X31 i Gausel sentrum, bl.a. grunnet at vegdirektoratet ikke vil godkjenne at bussene bytter kjørefelt i det nye lyskrysset ved Gauselvågen/Austtunveien. Å fortsette med dagens rute-opplegg vil også ha en fordel for publikum ved at reisetiden Godeset-sentrum ikke øker og at det fortsatt vil være direktetilbud fra de nye

holdeplassene på Diagonalen (som betjener utbyggingsområdet Jåttå Nord og deler av Hinna) til sentrum.

- Bybussrute 201 i Haugesund forlenges fra Raglamyr til Norheim Terminal for å gi et bedre tverrtilbud mellom handelsområdene Raglamyr og Norheim, samt bedre knutepunktfunksjon på Norheim for reiser til/fra Karmøy. Dette ble foreslått av Kolumbus, men senere strøket i budsjettprosessen. Tas inn igjen.
- Bedret rutetilbud til SUS i rush og lavtrafikk (typisk helger/kveld). Istedenfor «shuttlebuss» Jåttå-Ullandhaug økes det ordinære rutetilbudet til Ullandhaug, noe som gir bedre måloppnåelse. Dersom rammen tillater det (sammen med effektiviseringstiltak) kan også andre forbedringer i rutetilbud i fylket iverksettes.
- Samtidig forutsettes følgende effektiviseringstiltak gjennomført:
 - Enkelte avganger med svært lavt belegg kuttes/gjenopprettes ikke. Dette gjelder også på enkelte ruter som er tilbakeført til fullt rutetilbud i FT-vedtakene i 2025. Kolumbus kan gjennomføre slike tiltak innenfor rammene i leveranseavtalen og øvrige politiske vedtak. Det kan være hensiktsmessig å benytte deler av midlene til målrettede forbedringer av tilbudet, fremfor en ren tilbakeføring til tidligere nivå.
 - Enkelte ruter justeres slik at mer effektiv drift og/eller bedre korrespondanser oppnås.
 - Nattbusstilbudet i hele fylket gjennomgås for innsparing og bedre markedstilpasset tilbud. Dette sees også i sammenheng med vedtaket om natt-takst på N-ruter.
 - Kuttet av rutebetjening av Borgøy reverseres ikke, grunnet svært høye kostnader pr. passasjer og lave passasjertall.

Denne saken er utarbeidet ut fra en økning i rammen til rutetiltak på 62,5 millioner kroner. Denne rammen vil endelig besluttes av fylkestinget i sak om revidert budsjett for 2026. Dersom dette vedtaket medfører en ytterligere styrking av rammen, ut over 62,5 millioner kroner, vil fylkesdirektøren anbefale at følgende tilnærming legges til grunn:

- Hovedruter hvor potensialet for passasjervekst er størst prioriteres.

Dersom rammen reduseres fra nivået på 62,5 millioner kroner, anbefaler fylkesdirektøren at følgende tilnærming legges til grunn:

- Noe mer rutekutt videreføres, dvs. flere av de allerede vedtatte rutekuttene på avganger med lavest passasjertall gjenopprettes ikke.
- Noe lavere tilbudsøkning til nye SUS og revurdering av forlengelsen av bybussrute 201 i Haugesund.
- Mindre styrking av egenkapitalen i Kolumbus AS.

Fylkesdirektøren vil videre påpeke at det må arbeides videre i Kolumbus for generell effektivisering av rutetilbudet, samt øvrig omstilling i selskapet. Dette er en kontinuerlig prosess. Målet må være å kunne håndtere fremtidige anbud innenfor fylkeskommunens budsjettramme for kollektivtrafikk. Det er en klar forventning at Kolumbus bidrar i den nødvendige økonomiske omstillingen som fylkeskommunen er inne i.

De foreslåtte økningene i ruteproduksjon vil gi økonomiske konsekvenser ut over budsjettåret 2026. Bruk av både ordinære midler og byvekstmidler må vurderes i analysene som skal ligge til grunn for innspill til statsbudsjettet for 2027 og fylkeskommunens eget arbeid med økonomiplan for 2027-2030.

Allerede i mars 2026 skal behov for statlige midler gjennom byvekstavtalen meldes inn til statsbudsjettet. Fylkesdirektøren gjør oppmerksom på at økt bruk av belønningsmidler i 2026 vil medføre et behov for å melde inn et høyere beløp til statsbudsjettet 2027 enn det som ligger inne i Rogaland fylkeskommunes gjeldende økonomiplan for 2027, da det vil være en konsekvens av revidert budsjett 2026. I lys av status i utsikter til reforhandlet byvekstavtale vil fylkesdirektøren både i den ovennevnte statsbudsjettsinnmeldingen og i arbeidet med økonomiplan 2027-2030 vurdere å øke bruk av belønningsmidler ytterligere, ut over det som vedtas i revidert budsjett 2026.

Konklusjon

Fylkesdirektøren foreslår å øke rammen til Kolumbus i 2026 med 92,5 millioner kroner, hvorav 62,5 millioner kroner finansieres med økte frie midler fra statsbudsjettet og 30 millioner kroner finansieres av statlige belønningsmidler fra byvekstavtalen. Midlene har en tredelt bruk:

- De foreslåtte rutetiltakene på Nord-Jæren delfinansieres med 30 millioner kroner i belønningsmidler.
- Rutetiltak i hele fylket finansieres med 32,5 millioner kroner fra ekstrasfinansieringen fra statsbudsjettet.
- I 2026 benyttes 30 millioner kroner av den tildelte ekstrasfinansieringen fra statsbudsjettet benyttes til å styrke Kolumbus' egenkapitalssituasjon.

Dette vil reversere tilnærmet alle rutekutt fra 2025, gi noe rutetilbudøkning og i tillegg gjøre Kolumbus mer robust for fremtidige utfordringer. Det skal også gjennomføres effektiviseringstiltak som beskrevet i saken.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Dato: 16.01.2026

Arkivreferanse: 2025/87794-1

Saksbehandler: Ingrid Time

Avdeling: Transport og utvikling

Orienteringssak - Handlingsprogram for samferdsel 2027-2034

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
9/2026	23.01.2026	Ungdommens fylkesråd
12/2026	26.01.2026	Fylkesrådet for personer med funksjonsnedsettelse
6/2026	27.01.2026	Eldrerådet
5/2026	28.01.2026	Samferdselsutvalget

Sammendrag

Fylkeskommunens handlingsprogram for samferdsel skal gjennom en større rullering i 2026. Dette innebærer en gjennomgang av investeringsporteføljen og oppfølgingspunkt/aksjoner. Identifisering av eventuelle nye fylkesvegprosjekter vil være en viktig del av arbeidet, og kommunene er invitert til å komme innspill. Det planlegges også dialog med næringsliv og interesseorganisasjoner i arbeidet med rulleringen.

Det legges ikke opp til en formell høringsrunde, men kommunene vil bli invitert til en politisk høringskonferanse etter at fylkesdirektøren har lagt fram forslag til økonomiplan i oktober. Nytt handlingsprogram legges fram til politisk behandling i november og desember 2026.

Fylkesdirektørens innstilling

Samferdselsutvalget tar saken om rullering av handlingsprogram for samferdsel til orientering.

Stine Haave Åsland
samferdselsdirektør

Lisa Garpe
avdelingssjef

Bakgrunn for saken

Med utgangspunkt i Samferdselsstrategi for Rogaland 2022-2033 (FT-sak 132/2021) ble Handlingsprogram for samferdsel i Rogaland 2023-2030 utarbeidet og vedtatt i desember 2022 (FT-sak 141/2022). Det ble da lagt opp til årlige rullinger for å sikre samsvar med økonomiplanen og større rullinger hvert fjerde år.

Før 2022 var fylkeskommunens handlingsprogram for samferdsel å anse som en behovsmelding fra sektorens side, hvor summen av prosjektene som lå inne lagt oversteget gjeldende økonomiske rammer. Fra og med 2022 ble dette endret, og siden har handlingsprogrammet blitt lagt frem i tråd med økonomiske rammer. Dette har vært ansett som et viktig grep for å gi økt forutsigbarhet både internt i fylkeskommunen, og for kommuner, næringsliv og andre berørte aktører.

Handlingsprogrammet rulleres nå årlig i forbindelse med økonomiplanarbeidet for å sikre at de planlagte investeringene samsvarer med de økonomiske rammene.

Handlingsprogram for samferdsel 2026-2033 (FT-sak 127/2025) som ble behandlet i fylkestinget desember 2025 gir oversikt over planlagte investeringer på fylkesvegnettet og innen kollektiv i kommende åtteårsperiode. Hvert fjerde år legges det opp til en større rulling, og en slik rulling er planlagt i 2026.

I behandlingen av handlingsprogram for samferdsel 2026-2033 ble følgende vedtatt:

«I arbeidet med kommende rulling av handlingsprogram for samferdsel i Rogaland skal fylkeskommunens ambisjon om «godt nok»-standard gjennomsyre arbeidet. I høringen skal kommunene oppfordres til å gi innspill til prosjekter som spesielt egner seg for slik standard. Hvordan tiltakene i handlingsprogrammet benevnes skal vies ekstra oppmerksomhet slik at dette ikke gir uheldige føringer om standard. Typiske grep som skal vurderes i forbindelse med «godt nok»-standard (ikke uttømmende); vegbredde, vegoppbygging, grøftebredde, avstand mellom veg og gs-veg, tekniske anlegg (VA og elektro), kantstein, materialvalg og universell utforming.» (FT-sak 127/2025).

Problemstilling

Samferdselsutvalget skal orienteres om arbeidet med hovedrullering av fylkeskommunens handlingsprogram for samferdsel.

Saksopplysninger

Fylkeskommunens handlingsprogram for samferdsel er en konkretisering av samferdselsstrategien og gir oversikt over tiltak og prosjekt som skal støtte opp under de strategiske målsetningene. Handlingsprogrammet skal i 2026 gjennom en større rullering og denne saken orienterer om det forestående arbeidet.

Samferdselsstrategi for Rogaland 2026-2037 (FT-sak 128/2025) skal ligge til grunn for arbeidet og en viktig del av rulleringsarbeidet vil være å sikre at nytt handlingsprogram er i tråd med den reviderte samferdselsstrategien. Dette innebærer blant annet at fylkeskommunens ambisjon om «godt-nok»-standard vektlegges, jmfør vedtak i FT-sak 127/2025.

Handlingsprogram for samferdsel i Rogaland fylkeskommune er primært knyttet til fylkeskommunens investeringer på fylkesvegnettet, men gir også oversikt over investeringer knyttet til kollektivtransport i form av kapitalinnskudd til Kolumbus AS. Ordinær drift og vedlikehold av fylkesvegnettet og drift kollektiv er i liten grad behandlet. Handlingsprogrammet angir også aksjoner og tiltak (oppfølgingspunkter) som Rogaland fylkeskommune skal arbeid med for å nå sine målsetninger. Dette gjelder for eksempel kartlegginger, utredninger og strategiarbeid.

Til forskjell fra de årlige rulleringene, som sikrer at handlingsprogrammet er i tråd med økonomiplanen, innebærer hovedrulleringen at det legges opp til en mer omfattende gjennomgang av investeringsporteføljen for fylkesvegnettet. Denne utgjør en vesentlig del av handlingsprogrammet og består av en rekke navngitte prosjekter, samt ufordelte samlepotter innenfor ulike programområder. Sistnevnte er nødvendig for å sikre at det er handlingsrom til å gjennomføre mindre tiltak som vanskelig lar seg spesifisere flere år fram i tid. Særlig innen fornying/mindre utbedringer, trafiksikkerhet og skred er det viktig å ha tilstrekkelig fleksibilitet til å utføre tiltak hvis behov oppstår undervegs i perioden. Gjennom arbeidet med den kommende rulleringen er det likevel en intensjon at deler av midlene som i gjeldende

handlingsprogram står som ufordelte programområdetiltak, skal konkretiseres til nye navngitte prosjekter.

Dette betyr at identifisering av nye navngitte prosjekt vil være en viktig del av arbeidet med rulleringen. Interne fagressurser med oversikt over behov og utfordringer på fylkesvegnettet vil spille en viktig rolle i dette. Kommunene i fylket er invitert til å komme med innspill om prosjekt/tiltak de mener bør prioriteres gjennom et brev sendt i januar 2026 og det vil bli gitt en tilsvarende invitasjon til næringsliv og ulike interesseorganisasjoner.

I tillegg til investeringene skal også oppfølgingspunktene gjennomgås i arbeidet med rulleringen, disse har ikke vært behandlet siden forrige større rullering i 2022.

Nytt handlingsprogram skal legges fram til politisk behandling i november og desember 2026. Det er ikke satt av tid til en formell høringsrunde, men som ved forrige store rullering i 2022 planlegges det en politisk høringskonferanse i starten av november etter framleggelse av fylkesdirektørens forslag til økonomiplan.

Fylkesdirektørens vurderinger

Handlingsprogram for samferdsel er et viktig styringsdokument for Rogaland fylkeskommune. Prioriteringene i handlingsprogrammet gjenspeiles i økonomiplanen og handlingsprogrammet gir en lett tilgjengelig oversikt over viktige prosjekter og prioriteringer, særlig når det gjelder investeringer på fylkesvegnettet.

Overgangen fra en behovsmelding til et handlingsprogram i tråd med økonomiske rammer har fungert godt. Det har gitt økt forutsigbarhet både internt og eksternt. I tillegg bidrar de kvalitative oppfølgingspunktene til å konkretisere målsetningene i samferdselsstrategien gjennom tiltak og aksjoner som fylkesdirektøren vil vektlegge i årene som kommer.

På bakgrunn av den økonomiske situasjonen og den strategiske målsetningen om å for å få mest mulig samferdsel for pengene er det viktig med en god prosess når handlingsprogrammet nå skal gjennom en større rullering. Fylkesvegnettet er av stor betydning for kommunene og de sitter med mye kunnskap om både behov og utfordringer. Derfor er det nødvendig at kommunene nå gis mulighet til å komme med innspill og at innspillene blir vurdert grundig både når det gjelder forventet nytteverdi

og kostnader. Samtidig må forventningene til nytt handlingsprogram holdes på et realistisk nivå. Behovene på fylkesvegnettet er større enn det økonomiske handlingsrommet og viktigheten av «godt nok»-tankegang må understrekes både i møte med interne fagressurser og eksterne interessenter. I dette ligger det også at det kan være behov for å vurdere enkelte av prosjektene som ligger inne i gjeldende handlingsprogram på nytt. I tillegg er det også viktig at prosjektkostnader blir vurdert ut ifra et livsløpsperspektiv, slik at en unngår at situasjoner hvor kostnadsbesparelser i investeringsfasen gir økte kostnader knyttet til drift og vedlikehold.

Identifisering og vurdering av eventuelle nye navngitte prosjekter anses som viktig del av arbeidet med hovedrulleringen. I den forbindelse vil fylkesdirektøren gjøre oppmerksom på at det er utfordringer når det gjelder hvilken kostnad eventuelle nye prosjekter skal spilles inn med. Kostnadsestimater som gis i tidlig fase er forbundet med høy usikkerhet, men vil samtidig følge prosjektene. Fylkesdirektøren vil gjennom arbeidet med handlingsprogrammet vurdere ulike måter å møte utfordringene dette gir.

Konklusjon

Fylkesdirektøren anbefaler at saken om hovedrullering av handlingsprogram for samferdsel tas til orientering.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.